

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

Recomandările Reprezentantului Special și Coordonatorului OSCE pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane (RS/CTFU) privind necesitatea de a spori prevenirea traficului pe fondul fluxurilor de migrație în masă

În ultimele săptămâni, un număr fără precedent de persoane în căutare de refugiu au ajuns în multe state participante la OSCE. Acești oameni, în mod specific femei, copiii și vârstnici care au fost nevoiți să-și părăsească casele cu puțină sau fără nici o pregătire, au parcurs un drum periculos și plin de provocări pentru a ajunge la granițele de vest ale Ucrainei, traversându-le în speranța de a găsi ajutor și siguranță. Drept răspuns la situația dată, multe guverne – cu sprijinul organizațiilor internaționale – au întreprins măsuri inițiale solide pentru a le primi și a le oferi sprijin și asistență în satisfacerea nevoile lor imediate.

După cum au demonstrat crizele de migrație anterioare, grupurile criminale sau indivizii criminali vor profita de fluxurile mari de oameni pentru a-i exploata pe cei mai vulnerabili în țările de tranzit și de destinație. În timpul călătoriilor sau atunci când ajung la destinație, persoanele în căutare de refugiu pot fi expuse traficului în diverse scopuri, inclusiv pentru exploatare sexuală și prin muncă.

Pentru a preveni transformarea crizei umanitare actuale într-o criză a traficului de persoane, RS/CTFU a elaborat următoarele recomandări practice pentru a sprijini statele participante la OSCE care găzduiesc ucraineni. Întrucât criza umanitară se află într-o fază incipientă, **prevenirea traficului de persoane** prin abordarea vulnerabilităților persoanelor în căutare de refugiu ar trebui să fie o prioritate **pentru toți actorii relevanți**. Biroul RS/CTFU este pregătit să ofere sprijin suplimentar statelor participante la OSCE, inclusiv prin asistență tehnică personalizată în vederea elaborării și implementării politicilor, precum și a măsurilor practice de combatere a traficului de persoane.

Măsuri imediate de prevenire și răspunsurile la nevoile stringente ale persoanelor în căutare de refugiu

- Asigurarea cu locuințe și satisfacerea nevoilor imediate ale persoanelor în căutare de refugiu, cum ar fi hrană, sanitație, îmbrăcăminte, acces la comunicații mobile și internet, asistență financiară pe termen scurt, **într-o manieră sensibilă la dimensiunea de gen, adecvată vârstei, și care ține cont de traumă.**
- Pentru a facilita luarea unor decizii bine informate și pentru a reduce dependența de surse terțe, **stabilirea surselor de informare centralizate (de ex. un site web) și a liniilor fierbinți** care pot furniza **informații oficiale** clare, cuprinzătoare și marcate într-un mod clar oferite de către autoritățile naționale. Consilierea persoanelor în căutare de refugiu cu privire la procedurile și pașii care trebuie urmați, inclusiv în ceea ce privește înregistrarea, reședința, libertatea de circulație și asistența disponibilă, în limbile înțelese de aceștia. **Diseminarea cât mai larg posibilă a informațiilor**, atât în mediul on-line, cât și în cel offline, ținând cont de mijloacele de acces la informații ale persoanelor în căutare de cazare.
- Furnizarea **informațiilor privind oportunitățile existente în diverse comunități și țări** pentru a permite persoanelor care caută refugiu să ia decizii bine informate cu privire la călătoria sau șederea lor, precum și pentru a răspunde nevoilor comunităților gazdă. Schimbul și oferirea în mod regulat a informațiilor cu privire la asistență și oportunitățile de cazare disponibile comunităților și indivizilor care găzduiesc temporar persoane care caută refugiu.
- Monitorizarea platformelor de schimb de informații (atât cele online, cât și cele tipărite) în vederea **identificării informațiilor eronate sau înșelătoare despre locuințe și oportunități de angajare pentru a preveni traficul de ființe umane și fraudă.**
- În procesul de asigurare cu cazare, **abordarea scenariilor potențial riscante prin înregistrarea diferitelor opțiuni de cazare** (locuință la rude sau apropiați, centre de primire,

locuințe oferite de străini) și informarea persoanele în căutare de refugiu în modul corespunzător.

- Asigurarea sprijinului psihologic pentru adulți și copii, inclusiv prin **colaborarea cu psihologii educatorii și alți furnizori de servicii calificați din rândul persoanelor care de asemenea sunt în căutare de refugiu** și valorificarea competențelor profesionale și abilităților lingvistice ale acestora.
- **Stabilirea contactelor și schimburilor regulate cu comunitățile ucrainene existente** în țările de tranzit sau de destinație pentru a alina asistența și a sprijini eforturile și pentru a le valorifica abilitățile lingvistice precum și alte abilități.

Măsuri legislative și politice în vederea prevenirii și atenuării vulnerabilităților

- Să se asigure că legile și reglementările naționale sunt actualizate cu promptitudine pentru a oferi **instrucțiuni clare și cuprinzătoare** cu privire la accesul persoanelor în căutare de refugiu la:
 - Informații în limbile pe care le înțeleg, inclusiv prin acces nerestricționat la resursele de comunicații mobile și de internet;
 - Permis de ședere temporară;
 - Asigurare medicală și îngrijire medicală;
 - Păstrarea și reîntregirea familiei, incluzând posibilitatea de a se muta la rude sau la alte persoane apropiate. Sprijinul comunitar este esențial pentru a preveni victimizarea, inclusiv cea a copiilor: în niciun caz copiii nu trebuie separați, nici măcar temporar, de părinții sau tutorii lor. Statele ar trebui să analizeze, de asemenea, opțiunile de depunere a cererii de azil în țara de destinație, nu doar în țara de prima intrare;
 - Acces la piața muncii și la un loc de muncă remunerat pentru a facilita tranziția de la asistența financiară primită;
 - Îngrijire și educație adecvată vârstei copiilor;
 - Acces la serviciile financiare locale, inclusiv asigurarea modalităților de deschidere a conturilor bancare în lipsa unei forme biometrice de identificare și a adresei permanente.
- În procesul de modificare a reglementărilor naționale, să se analize și să se încorporeze posibilele scenarii privind **disponibilitatea actelor de identitate** pentru adulții și copiii care caută refugiu (de exemplu, posibila lipsă a actelor de identitate biometrice și non-biometrice, certificatelor de naștere, expirarea permiselor de ședere eliberate anterior).
- Distribuirea centrelor de primire în interiorul țării și între alte țări pentru a evita suprasolicitarea sistemelor de asistență și suport, fapt ce poate **crea vulnerabilități suplimentare**.
- Stabilirea unor proceduri clare pentru **schimbul rapid de informații cu privire la persoanele în căutare de refugiu înregistrate în țările de tranzit și de destinație și locul lor de reședință** pentru a preveni declararea persoanelor, în special a copiilor, drept dispărute și pentru a reduce vulnerabilitatea acestora față de traficul de ființe umane.

Asistență în procesul de integrare și sprijin pentru a reduce vulnerabilitatea refugiaților față de exploatare

- Facilitarea asigurării **cursurilor de studiere a limbii** pentru adulții și copiii în căutare de refugiu în țările de destinație.
- Stabilirea procedurilor de **validare a competenței profesionale a persoanelor în căutare de refugiu** în baza diplomelor și certificatelor eliberate de instituțiile de învățământ ucrainene.
- Asigurarea **oportunităților de instruire** pentru persoanele în căutare de refugiu în vederea pregătirii lor pentru piața locală a muncii, luând în considerare studiile și experiența lor de muncă, pentru a beneficia de abilitățile și cunoștințele lor.

- Sprijinirea **angajării și integrării persoanelor în căutare de refugiu pe piața formală a muncii** prin:
 - Furnizarea de informații clare cu privire la contractele de muncă și prevederile necesare în conformitate cu legislația națională;
 - Oferirea de îndrumări pas cu pas privind procedurile de semnare a unui contract de muncă, precum și beneficiile și alte clauze obligatorii traduse în limbile înțelese de persoanele în căutare de refugiu;
 - Angajarea persoanelor vorbitoare de ucraineană pentru a ajuta centrele de ocupare a forței de muncă și alți actori relevanți în procesul de consultare a persoanelor în căutare de refugiu;
 - Colaborarea cu camerele de comerț pentru a ajuta la identificarea companiilor care caută angajați și la promovarea unei liste verificate de angajatori pentru ucrainenii care își caută un loc de muncă.
- Asigurarea unei **școlarizări și a unei îngrijiri preșcolare incluzive și accesibile** pentru copiii în căutare de refugiu în țările de destinație, pentru a le facilita accesul la educație și pentru a le permite părinților și tutorilor lor să se angajeze în locuri de muncă durabile.

Consolidarea nivelului de pregătire a mecanismelor CTFU în vederea monitorizării riscurilor traficului de persoane și amplificarea răspunsurilor în funcție de necesități

- Introducerea unor măsuri imediate pentru a **informa persoanele în căutare de refugiu cu privire la riscurile traficului de persoane**, inclusiv privind ofertele „prea bune pentru a fi adevărate” de transport, locuință și de muncă ce pot fi întâlnite de-a lungul rutelor de migrație, precum și în apropierea unităților de primire și în mediul online.
- Sporirea activității **liniilor fierbinți anti-traffic**, inclusiv în limbile înțelese de persoanele în căutare de refugiu, și publicarea pe scară largă a numărului liniei fierbinți prin intermediul mijloacelor accesibile acestora, încurajându-i să contacteze linia fierbinte în caz de posibile întrebări sau suspiciuni.
- Ținând cont de faptul că majoritatea ucrainenilor care se află în căutare de refugiu sunt femei, băieți și fete, să se monitorizeze **locațiile unde se cunoaște că există riscuri sporite de trafic de persoane**, inclusiv cele legate de acordarea de servicii sexuale – inclusiv în mediul online – cerșetoria stradală și sectoarele informale ale economiei.
- Intensificarea acțiunilor de inspecție a muncii în vederea exercitării **controlul de stat asupra sectoarelor de afaceri cu risc sporit**, inclusiv turismul și cel ospitalier, serviciile de curățenie, îngrijirea casnică, construcțiile, agricultura (recoltarea), industria cărnii și alte industrii de prelucrare, despre care se știe că prezintă riscuri sporite de trafic de ființe umane pentru exploatare sexuală și prin muncă.
- Coordonatorii naționali, raportorii sau mecanismele anti-traffic echivalente, grupurile operative cu implicarea mai multe agenții, organele de drept, inspectoratele de muncă, practicienii din domeniul sănătății, educatorii, furnizorii de servicii sociale, inclusiv OSC-urile și alte părți interesate relevante la nivel național și local ar trebui să **rămână atenți la modelele dinamice** ale fluxurilor mari de oameni și la tacticile în continuă schimbare folosite de traficanți și ar trebui să facă **schimb rapid de informații pentru a-și ajusta răspunsurile în modul corespunzător**.
- Asigurarea **resurselor necesare** pentru a asigura o prevenire robustă a CTFU și un răspuns la exploatare în cadrul fluxurilor mari de persoane, inclusiv asistență și sprijin pentru victime și presupusele victime, precum și programe de urmărire penală și prevenire.
- Pentru a stimula **cooperarea eficientă între statele participante la OSCE** și pentru a proteja mai bine persoanele în căutare de refugiu de a nu cădea pradă traficului de ființe umane, stabilirea de urgență a contactelor directe între Coordonatorii Naționali, Raportorii sau mecanismele anti-traffic echivalente din țările de tranzit și de destinație pentru a face

schimb de date și informații cu privire la formele de trafic observate și să se coordoneze cu privire la răspunsuri, inclusiv cu organizațiile internaționale, în caz de necesitate.